

I. DISPOSICIONES XERAIS

MINISTERIO DA PRESIDENCIA E PARA AS ADMINISTRACIONES TERRITORIAIS

11738 *Real decreto 639/2016, do 9 de decembro, polo que se establece un marco de medidas para a implantación dunha infraestrutura para os combustibles alternativos.*

O Parlamento Europeo e o Consello aprobaron a Directiva 2014/94/UE, do 22 de outubro de 2014, relativa á implantación dunha infraestrutura para os combustibles alternativos.

En cumprimento das obrigacións derivadas do Tratado de adhesión de España á Unión Europea, así como do disposto no artigo 11 da dita Directiva 2014/94/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 22 de outubro de 2014, cómpre ditar as disposicións nacionais que incorporen as previsións contidas nesta directiva.

Por un lado, o presente real decreto ten por obxecto a transposición parcial da Directiva 2014/94/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 22 de outubro de 2014, ao ordenamento xurídico español, a regulación das medidas concretas para asegurar a creación dunha infraestrutura que garanta a subministración de electricidade, de hidróxeno e de gas natural no sector transporte, así como a regulación da necesaria información que se lles debe subministrar aos usuarios.

Por outro lado, o Acordo da Comisión Delegada do Goberno para Asuntos Económicos, do 30 de xullo de 2015, creou un grupo interministerial para a coordinación da elaboración do marco de acción nacional para o desenvolvemento do mercado respecto aos combustibles alternativos no sector do transporte e a implantación da infraestrutura correspondente. Este grupo interministerial ten como obxectivo a elaboración do marco de acción nacional que se establece na Directiva 2014/94/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 22 de outubro de 2014, o cal culminará a transposición desta directiva.

Deste modo, este real decreto establece as medidas nacionais que, xunto co marco de acción nacional, permiten unha redución na dependencia dos transportes respecto do petróleo, considerando, de acordo coa Comunicación da Comisión Europea, do 24 de xaneiro de 2013, titulada «Energía limpa para o transporte: Estratexia europea en materia de combustibles alternativos», a electricidade, o hidróxeno, os biocarburantes, o gas natural e o gas licuado do petróleo (GLP), así como o seu eventual uso simultáneo e combinado, por exemplo mediante sistemas de tecnoloxía mixta, os principais combustibles alternativos con potencial para substituír o petróleo a longo prazo.

A Directiva 2009/28/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 23 de abril de 2009, relativa ao fomento do uso de enerxías procedentes de fontes renovables, fixou, para o ano 2020, o obxectivo dunha cota de mercado do 10% para as enerxías renovables no transporte.

O informe presentado o 6 de xuño de 2012 polo Grupo de expertos de alto nivel CARS 21 destaca que a ausencia dunha infraestrutura harmonizada a escala da Unión Europea para os combustibles alternativos obstaculiza a comercialización de vehículos que utilicen tales combustibles e atrasa a consecución dos seus beneficios ambientais.

Por conseguinte, ademais do marco de acción nacional, cómpre ofrecer aos usuarios de vehículos información clara e sinxela sobre os combustibles dispoñibles nas estacións de reposición e sobre a compatibilidade do seu vehículo cos distintos combustibles ou puntos de recarga existentes no mercado, ademais de proporcionar aos usuarios de vehículos datos da situación xeográfica dos puntos de reposición e de recarga accesibles ao público dos combustibles alternativos, así como establecer as condicións técnicas harmonizadas para os puntos de subministración e recarga.

No relativo aos puntos de recarga eléctricos, este real decreto complementábase, ademais, co marco establecido para o desenvolvemento da actividade dos xestores de cargas do sistema definidos nos artigos 6 e 48 da Lei 24/2013, do 26 de decembro, do sector eléctrico, e na súa norma regulamentaria de desenvolvemento, que segue a ser o Real decreto 647/2011, do 9 de maio, polo que se regula a actividade de xestor de cargas do sistema para a realización de servizos de recarga enerxética.

Durante a tramitación deste real decreto efectuouse o trámite de audiencia ás entidades representativas dos sectores afectados, consonte o previsto no artigo 24.1.c) da Lei 50/1997, do 27 de novembro, do Goberno. Tamén foron consultadas as comunidades autónomas.

Por último, para dar cumprimento ao disposto no artigo 11.3 da Directiva 2014/94/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 22 de outubro de 2014, a aprobación deste real decreto será comunicada á Comisión Europea.

Esta disposición dítase ao abeiro do establecido no artigo 149.1.13.^a e 25.ª da Constitución española, que atribúe ao Estado a competencia exclusiva en materia de bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica e de bases do réxime mineiro e enerxético, sen prexuízo das competencias das comunidades autónomas en materia de industria.

Na súa virtude, por proposta do ministro de Economía, Industria e Competitividade, do ministro de Facenda e Función Pública, do ministro do Interior, do ministro de Fomento, do ministro de Enerxía, Turismo e Axenda Dixital e da ministra de Agricultura e Pesca, Alimentación e Medio Ambiente, de acordo co Consello de Estado e logo de deliberación do Consello de Ministros na súa reunión do día 9 de decembro de 2016,

DISPOÑO:

Artigo 1. *Obxecto.*

Constitúe o obxecto deste real decreto o establecemento do marco de medidas para a implantación dunha infraestrutura para os combustibles alternativos, co fin de minimizar a dependencia dos transportes respecto do petróleo e mitigar o impacto ambiental do transporte. Este real decreto establece os requisitos mínimos para a creación dunha infraestrutura para os combustibles alternativos, incluíndo puntos de recarga para vehículos eléctricos e puntos de reposición de gas natural e de hidróxeno.

Artigo 2. *Definicións.*

Para efectos deste real decreto entenderase por:

1. Combustibles alternativos: os combustibles ou fontes de enerxía que substitúen, ao menos en parte, os combustibles fósiles clásicos como fonte de enerxía no transporte e que poden contribuir á descarbonización destes últimos e a mellorar o comportamento ambiental do sector do transporte. Inclúen, entre outros, a electricidade, o hidróxeno, os biocombustibles, tal como se definen no artigo 2, punto 2, do Real decreto 1597/2011, do 4 de novembro, polo que se regulan os criterios de sustentabilidade dos biocombustibles e biolíquidos, o Sistema nacional de verificación da sustentabilidade e o dobre valor dalgúns biocombustibles para efectos do seu cómputo, os combustibles sintéticos e parafínicos, o gas natural, incluído o biometano, en forma gasosa (gas natural comprimido (GNC)) e en forma licuada (gas natural licuado (GNL)), e o gas licuado do petróleo (GLP).

2. Vehículo eléctrico: vehículo de motor equipado dun grupo de propulsión con ao menos un mecanismo eléctrico non periférico que funciona como convertedor de enerxía e está dotado dun sistema de almacenamento de enerxía recargable, que se pode recargar desde o exterior.

3. Punto de recarga: unha interface para a recarga dun só vehículo á vez ou para o intercambio dunha batería dun só vehículo eléctrico á vez.

4. Subministración de electricidade no porto: a subministración de electricidade da rede terrestre para buques e embarcacións marítimas ou de navegación interior atracadas, efectuada mediante unha interface normalizada.

5. Punto de recarga ou de reposición de combustible accesible ao público: punto de recarga ou de reposición de combustible para subministrar un combustible alternativo que permite o acceso non discriminatorio aos usuarios. O acceso non discriminatorio pode incluír diferentes condicións de autenticación, utilización e pagamento.

6. Punto de reposición de combustible: instalación de reposición para a subministración de calquera combustible, con excepción de GNL, a través dun surtidor instalado de forma fixa ou dunha instalación móbil.

7. Punto de reposición de GNL: instalación de reposición para a subministración de GNL consistente nunha instalación fixa ou móbil ou instalacións en mar aberto ou outros sistemas.

Artigo 3. *Marco de acción nacional.*

1. O Consello de Ministros, logo de informe da Comisión Delegada do Goberno para Asuntos Económicos, aprobará un marco de acción nacional para o desenvolvemento do mercado respecto dos combustibles alternativos no sector do transporte e a implantación da infraestrutura correspondente.

2. A operación das instalacións de reposición e recarga accesibles ao público realizarase sobre a base da aplicación de prezos razoables, fácil e claramente comparables, transparentes e non discriminatorios.

3. Os xestores de redes de distribución de gas e electricidade cooperarán sobre unha base non discriminatoria con toda persoa que instale ou explote puntos de recarga accesibles ao público.

Artigo 4. *Subministración de electricidade para o transporte.*

1. Os puntos de recarga para os vehículos eléctricos, con exclusión das unidades sen fíos ou indutivas, cumprirán o establecido no Real decreto 1053/2014, do 12 de decembro, polo que se aproba unha nova instrución técnica complementaria (ITC) BT 52 «Instalacións con fins especiais. Infraestrutura para a recarga de vehículos eléctricos», do Regulamento electrotécnico para baixa tensión, aprobado polo Real decreto 842/2002, do 2 de agosto, e se modifican outras instrucións técnicas complementarias del, sen prexuízo do establecido na disposición derradeira novena do dito Real decreto 1053/2014, do 12 de decembro.

2. As instalacións de subministración de electricidade no porto para o transporte marítimo, implantadas ou renovadas a partir do 18 de novembro de 2017, cumprirán as especificacións técnicas establecidas no anexo II, punto 1 f).

3. As instalacións de puntos de recarga para vehículos eléctricos de acceso público disporán, nos seus puntos de fronteira, dos equipamentos de medida establecidos no Real decreto 1110/2007, do 24 de agosto, polo que se aproba o Regulamento unificado de puntos de medida do sistema eléctrico.

4. Os xestores de cargas de puntos de recarga accesibles ao público gozarán de liberdade para comprar electricidade a calquera comercializador de enerxía eléctrica da Unión Europea, atendendo ao disposto na normativa sectorial. Permitiráselles aos xestores de cargas prestar servizos de recarga de vehículos eléctricos aos clientes en réxime contractual, tamén en nome e por conta doutros provedores de servizos que cumpran os requisitos previstos na normativa sectorial.

5. Todos os puntos de recarga accesibles ao público proporcionarán a posibilidade de recarga puntual aos usuarios de vehículos eléctricos, sen necesidade de que medie contrato co comercializador de electricidade ou co xestor de que se trate.

6. A subministración de electricidade para un punto de recarga poderase contratar con outros comercializadores de enerxía eléctrica distintos do comercializador que efectúa a subministración de electricidade do edificio ou dos locais en que estea situado o dito punto de recarga.

Artigo 5. *Subministración de hidróxeno para o transporte por estrada.*

Os puntos de reposición de hidróxeno que sexan accesibles ao público e fosen implantados ou renovados a partir do 18 de novembro de 2017 cumprarán as especificacións técnicas establecidas no anexo II, punto 2.

Artigo 6. *Subministración de gas natural para o transporte.*

Os puntos de reposición de GNC para os vehículos de motor que fosen implantados ou renovados a partir do 18 de novembro de 2017 cumprarán as especificacións técnicas establecidas no anexo II, punto 3 d).

Artigo 7. *Información a os usuarios.*

1. Sen prexuízo do establecido na normativa específica para os combustibles tradicionais, deberá estar dispoñible a información pertinente, clara e coherente sobre aqueles vehículos de motor que poden repoñer combustible normalmente con cada tipo de combustible comercializado ou recargarse en puntos de recarga. Esa información figurará nos manuais dos vehículos, nos puntos de reposición e de recarga, e nos concesionarios de vehículos. Este requisito será aplicable a todos os vehículos de motor, e aos manuais de tales vehículos, comercializados despois da entrada en vigor do presente real decreto.

2. A subministración da información a que se refire o punto 1 basearase nas disposicións sobre etiquetaxe relativas ao cumprimento polos combustibles das normas dos organismos europeos de normalización que establecen as especificacións técnicas dos combustibles. Cando as ditas normas se refiran a unha expresión gráfica, en particular un sistema de código de cores, a expresión gráfica será sinxela e facilmente comprensible e colocarse dunha maneira claramente visible:

a) Nos correspondentes surtidores e nas súas embocaduras en todos os puntos de reposición, desde a data en que se comercialicen os combustibles.

b) En todos os tapóns, ou na súa proximidade inmediata, dos depósitos de combustible dos vehículos de motor para os que se recomenda ou é compatible o dito combustible, así como nos manuais dos vehículos de motor, cando os ditos vehículos de motor se comercialicen despois da entrada en vigor do presente real decreto.

3. De ser o caso, ao indicar os prezos dos combustibles nunha estación de servizo, en particular para o gas natural e o hidróxeno, exhibirase para efectos informativos, a partir da entrada en vigor do presente real decreto, a comparación dos prezos unitarios correspondentes, tanto nas súas unidades habituais de medida como en unidades enerxéticas que permitan comparar de forma homoxénea os seus prezos cos combustibles tradicionais. A exhibición desta información non desorientará nin confundirá o usuario.

4. Os titulares de puntos de reposición ou recarga accesibles ao público deberán comunicar a súa localización xeográfica e os prezos ao público dos seus combustibles ao Ministerio de Enerxía, Turismo e Axenda Dixital. Mediante orde do ministro de Enerxía, Turismo e Axenda Dixital adoptaranse as medidas oportunas para adaptar o mecanismo establecido para os produtos petrolíferos na Orde ITC/2308/2007, do 25 de xullo, co obxecto de facelos accesibles a todos os usuarios con carácter aberto e non discriminatorio, aos combustibles alternativos regulados no presente real decreto e incluírase a data a partir da cal será obrigatoria a comunicación da citada información.

5. En caso de que se actualicen as disposicións de etiquetaxe das respectivas normas dos organismos europeos da normalización, de que se adopten actos de execución relativos á etiquetaxe ou se elaboren, en caso necesario, novas normas dos organismos europeos de normalización sobre combustibles alternativos, os correspondentes requisitos de etiquetaxe aplicaranse a todos os puntos de reposición e recarga e a todos os vehículos de motor matriculados aos vinte e catro meses da súa actualización ou adopción, respectivamente. En concreto, a norma europea EN 16942 sobre «Carburantes. Identificación da compatibilidade dos vehículos. Expresión gráfica para a información ao

consumidor», así como a súa correspondente norma nacional idéntica, será a referencia para os combustibles distintos da electricidade, e os seus requisitos serán de aplicación aos puntos de reposición de combustible e a todos os vehículos de motor matriculados a partir do 12 de outubro de 2018.

Artigo 8. *Informe.*

Como máis tarde o 18 de novembro de 2019, e posteriormente cada tres anos, o Ministerio de Economía, Industria e Competitividade, coas achegas dos ministerios de Facenda e Función Pública, do Interior, de Fomento, de Enerxía, Turismo e Axenda Dixital e de Agricultura e Pesca, Alimentación e Medio Ambiente, elaborará un informe, que deberá ser elevado á Comisión Delegada do Goberno para Asuntos Económicos (CDGAE), sobre a aplicación do marco de acción nacional. O informe incluírá a información a que se refire o anexo I e, de ser o caso, a respectiva xustificación relativa ao grao de consecución das metas cuantitativas e dos obxectivos nacionais.

Disposición derradeira primeira. *Título competencial.*

Este real decreto dítase ao abeiro do disposto no artigo 149.1.13.^a e 25.ª da Constitución, que atribúe ao Estado as competencias exclusivas sobre bases e coordinación da planificación xeral da actividade económica e as bases de réxime mineiro e enerxético.

Disposición derradeira segunda. *Incorporación do dereito da Unión Europea.*

Mediante este real decreto incorpóranse ao dereito español os artigos 1, 2, 4.4, 4.6 ao 4.12, 5.2, 6.9, 7, 10 e 11, así como os anexos I e II da Directiva 2014/94/UE do Parlamento Europeo e do Consello, do 22 de outubro de 2014, relativa á implantación dunha infraestrutura para os combustibles alternativos.

Disposición derradeira terceira. *Habilitación para a modificación do contido dos anexos deste real decreto.*

Autorízase o ministro de Economía, Industria e Competitividade para modificar mediante orde o contido dos anexos deste real decreto, logo de informe favorable da Comisión Delegada do Goberno para Asuntos Económicos, con obxecto de mantelo permanentemente adaptado ao progreso da técnica, así como actualizar as referencias ás normas recollidas polas especificacións técnicas establecidas no anexo II.

Disposición derradeira cuarta. *Entrada en vigor.*

Este real decreto entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado»

Dado en Madrid o 9 de decembro de 2016.

FELIPE R.

A vicepresidenta do Goberno e ministra da Presidencia e para as Administracións Territoriais,
SORAYA SÁENZ DE SANTAMARÍA ANTÓN

ANEXO I**Informe**

O informe referido no artigo 8 conterá unha descrición das medidas tomadas, dentro do marco de acción nacional, en apoio da creación de infraestrutura para os combustibles alternativos, e incluírá ao menos os elementos que a continuación se enumeran.

1. Información sobre as medidas legais.—Medidas legais destinadas a apoiar a creación de infraestruturas para os combustibles alternativos.

2. Medidas destinadas a apoiar a aplicación do marco de acción nacional.—A información sobre estas medidas incluírá, ao menos, os elementos seguintes:

a) Incentivos directos para a adquisición de medios de transporte que utilicen combustibles alternativos ou para a creación de infraestruturas.

b) Disponibilidade de incentivos fiscais para promover os medios de transporte que utilicen combustibles alternativos e as infraestruturas correspondentes.

c) Recurso á contratación pública para apoiar os combustibles alternativos, incluída a contratación pública conxunta.

d) Incentivos non financeiros que actúen sobre a demanda como, por exemplo, acceso preferente a zonas restrinxidas, política de estacionamento e carrís reservados.

e) Consideración da necesidade de puntos de reposición de combustibles alternativos para a aviación en aeroportos da rede básica da RTE-T.

f) Procedementos técnicos e administrativos, así como lexislación, relativos á autorización de subministración de combustibles alternativos, co fin de facilitar o proceso de autorización.

3. Medidas de apoio á implantación e á fabricación.

a) Orzamento público anual destinado á implantación de infraestruturas para os combustibles alternativos, desagregado por combustible alternativo e modo de transporte (estrada, ferroviario, navegación ou aéreo).

b) Orzamento público anual destinado a apoiar as tecnoloxías das plantas de fabricación de combustibles alternativos, desagregado por combustible alternativo e modo de transporte.

c) Consideración das necesidades particulares durante a fase inicial da implantación de infraestruturas para combustibles alternativos.

4. Investigación, desenvolvemento tecnolóxico e demostración (I+DT+D).—Orzamento público anual destinado a apoiar a investigación, o desenvolvemento tecnolóxico e a demostración no ámbito dos combustibles alternativos, desagregado por combustible e medio de transporte.

5. Metas cuantitativas e obxectivos.

a) Estimación do número de vehículos propulsados con cada un dos combustibles alternativos para 2020, 2025 e 2030.

b) Grao de consecución dos obxectivos nacionais para a implantación de combustibles alternativos nos distintos modos de transporte (estrada, ferroviario, navegación ou aéreo).

c) Grao de consecución das metas cuantitativas nacionais, por anos, para a implantación de infraestruturas para os combustibles alternativos nos distintos modos de transporte.

d) Información sobre a metodoloxía aplicada co fin de ter en conta a eficiencia de carga dos puntos de recarga de alta potencia.

6. Evolución das infraestruturas para os combustibles alternativos.—Cambios na oferta (novas capacidades de infraestrutura) e na demanda (capacidade realmente utilizada).

ANEXO II

Especificacións técnicas

1. Especificacións técnicas dos puntos de recarga.
 - a) Puntos de recarga destinados a vehículos de motor.—Os puntos de recarga destinados a vehículos eléctricos cumprirán o establecido no Real decreto 1053/2014, do 12 de decembro, polo que se aproba unha nova instrución técnica complementaria (ITC) BT 52 «Instalacións con fins especiais. Infraestrutura para a recarga de vehículos eléctricos», do Regulamento electrotécnico para baixa tensión, aprobado polo Real decreto 842/2002, do 2 de agosto, e se modifican outras instrucións técnicas complementarias del, sen prexuízo do establecido na disposición derradeira novena do dito Real decreto 1053/2014, do 12 de decembro.
 - b) Puntos de recarga eléctrica sen fíos para vehículos de motor.
 - c) Cambio de baterías para vehículos de motor.
 - d) Puntos de recarga para vehículos de motor de categoría L.
 - e) Puntos de recarga para autobuses eléctricos.
 - f) Subministración de electricidade no porto aos buques e ás embarcacións de navegación marítima.—A subministración de electricidade no porto aos buques e ás embarcacións de navegación marítima, incluídos o deseño, a instalación e a comprobación dos sistemas, será conforme coas especificacións técnicas da norma IEC/ISO/IEEE 80005-1.
 - g) Subministración de electricidade no porto aos buques e ás embarcacións de navegación interior.
2. Especificacións técnicas dos puntos de reposición de hidróxeno para vehículos de motor.
 - a) Os puntos de reposición de hidróxeno ao aire libre que distribúan hidróxeno gasoso para a súa utilización como combustible por vehículos de motor deberán ser conformes coas especificacións técnicas da norma ISO/TS 20100, relativa á subministración de hidróxeno gasoso.
 - b) O grao de pureza do hidróxeno distribuído polos puntos de reposición de hidróxeno deberá ser conforme coas especificacións técnicas da norma ISO 14687-2.
 - c) Os puntos de reposición de hidróxeno deberán utilizar algoritmos e equipamentos de subministración conformes coa norma ISO/TS 20100, relativa á subministración de hidróxeno gasoso.
 - d) Os conectores dos vehículos de motor para a reposición de hidróxeno gasoso deberán ser conformes coa norma ISO 17268, relativa aos dispositivos de conexión para a subministración de hidróxeno gasoso a vehículos de motor.
3. Especificacións técnicas dos puntos de reposición de gas natural.
 - a) Especificacións técnicas dos puntos de reposición de GNL para os buques e as embarcacións marítimas ou de navegación interior.
 - b) Especificacións técnicas dos puntos de reposición de GNL para vehículos de motor.
 - c) Especificacións técnicas dos conectores/receptáculos de GNC para vehículos de motor.—Os conectores/receptáculos de GNC deberán ser conformes co Regulamento 110 da Comisión Económica das Nacións Unidas para Europa (CEPE), que fai referencia á norma ISO 14469, partes 1 e 2.
 - d) Especificacións técnicas dos puntos de reposición de GNC para vehículos de motor.